

Thị trường chứng khoán năm 2021 và triển vọng năm 2022

Mặc dù sản xuất kinh doanh gặp khó khăn do dịch bệnh kéo dài, thị trường chứng khoán năm 2021 vẫn mang lại nhiều tín hiệu tích cực. Làn sóng nhà đầu tư mới đã giúp quy mô của thị trường chứng khoán tăng trưởng mạnh, là tiền đề tốt cho triển vọng phát triển của thị trường trước thềm năm mới 2022.

Từ khóa: Thị trường chứng khoán

Despite the challenges to the business operations in the context of the pandemic, the security market in 2021 shows positive signals. The wave of new investors has boosted the growth of the security market, serving as a good foundation for the development outlook of the market in the new year 2022.

Tag: Security market

TS. PHẠM THỊ TƯỜNG VÂN

Đại dịch COVID-19 đã gây ra nhiều áp lực và khủng hoảng kinh tế toàn cầu trong năm 2021, lạm phát gia tăng, khủng hoảng năng lượng toàn cầu và gián đoạn chuỗi cung ứng kéo dài khiến hoạt động sản xuất đình trệ trên diện rộng tại châu Á, cũng như khả năng các ngân hàng trung ương sẽ điều chỉnh chính sách tiền tệ trong thời gian tới.

Tại Mỹ, các nhà máy và nhà cung cấp năng lượng đang được yêu cầu tăng sản lượng trong khi nguồn cung về dầu và khí tự nhiên bị hạn chế, khiến kinh tế Mỹ đối mặt với thách thức về giá năng lượng tăng cao. Giá dầu thô đã tăng 64% trong năm 2021; giá khí tự nhiên tăng gấp đôi trong vòng 6 tháng qua. Nhật Bản, Trung Quốc đang phải đối mặt với giá sản xuất tăng vọt lên mức kỷ lục trong bối cảnh giá hàng hoá tăng, chi phí nguyên liệu đầu vào cao cùng tình trạng thiếu điện sản xuất ngày càng nghiêm trọng và sự suy giảm của hoạt động sản xuất. Bên cạnh đó, các biện pháp hạn chế nghiêm ngặt liên quan đến đại dịch COVID-19 và tình trạng thiếu điện được coi là những nguyên nhân chính cản trở đà phát triển của hầu hết các nền kinh tế ở khu vực Châu

Á. Mặc dù vậy, thị trường chứng khoán các nước vẫn tiếp tục đà tăng, trong đó Mỹ liên tiếp lập đỉnh mới khi nhà đầu tư kỳ vọng báo cáo lợi nhuận quý III của doanh nghiệp niêm yết và báo cáo việc làm Mỹ khả quan.

Trong nước, các chỉ số kinh tế vĩ mô có những dấu hiệu khởi sắc trong quý cuối năm 2021 khi dịch COVID-19 dần được kiểm soát, các biện pháp giãn cách xã hội dần được nới lỏng, hoạt động sản xuất kinh doanh từng bước được khôi phục trong trạng thái bình thường mới sẽ giúp cho thị trường chứng khoán có diễn biến khả quan.

Dấu hiệu tích cực trên các thị trường giao dịch trong năm 2021

Thị trường chứng khoán Việt Nam tăng mạnh mẽ trong nửa đầu năm 2021, trước khi biến động trở sụt trong quý III/2021, dưới sự ảnh hưởng của làn sóng đại dịch COVID-19 lần thứ tư. Mặc dù thị trường chứng khoán đi ngang trong tháng 8 và tháng 9 khi phải đối mặt với nhiều thông tin tiêu cực đến từ yếu tố vĩ mô nhưng đã lấy lại được mức tăng trong Quý IV/2021.

Trên thị trường cổ phiếu niêm yết, tính đến ngày 25/11/2021, chỉ

số VNIndex đạt 1.502,14 điểm, tăng 4,01% so với cuối tháng trước và tăng 36,07% so với cuối năm 2020. Chỉ số HNX-Index đóng cửa ở mức 459,67 điểm, tăng 11,53% so với cuối tháng trước và tăng 126,3% so với cuối năm 2020. Trong tháng 11, chỉ số VNIndex thiết lập đỉnh lịch sử mới vượt mức 1.500 điểm vào ngày 25/11, chỉ số HNX-Index thiết lập đỉnh 468,73 điểm vào ngày 18/11, tăng 130,76% so với cuối năm 2020.

Mức vốn hóa thị trường cổ phiếu tính đến ngày 10/11/2021 đạt 7.597,6 nghìn tỷ đồng, tăng 43,5% so với cuối năm 2020, tương đương 120,7% GDP.

Trong tháng 10/2021, giá trị giao dịch bình quân đạt 27.371 tỷ đồng/phiên, tăng 83% so với tháng trước. Tuy nhiên, tính chung từ đầu năm đến nay, giá trị giao dịch bình quân đạt 24.441 tỷ đồng/phiên, tăng 229% so với bình quân năm trước.

Đến cuối tháng 10, thị trường có 755 cổ phiếu, chứng chỉ quỹ niêm yết trên 2 Sở giao dịch chứng khoán và 896 cổ phiếu đăng ký giao dịch trên UPCoM với tổng giá trị niêm yết, đăng ký giao dịch đạt 1.685 nghìn tỷ đồng, tăng 20,2% so với cuối năm 2020.

Như vậy, so với năm 2020, VN-Index đã tăng 56% và HNX-Index tăng hơn 345% lên hơn 450 điểm. Điều này cho thấy, chứng khoán đang là kênh đầu tư thu hút sự quan tâm của nhiều người. Thực tế, từ Quý III/2021, lượng tài khoản chứng khoán mở mới trong nhiều tháng liền đạt trên 100.000 tài khoản. Chỉ trong 10 tháng, tổng số tài khoản mở mới tại thị trường Việt Nam lên tới gần 1,1 triệu tài khoản, gấp gần ba lần con số của năm 2020.

Ngoài ra, thị trường chứng khoán liên tục lập các mặt bằng thanh khoản mới. Nếu như cuối năm 2020, thanh khoản bứt phá và lập nền mới ở mức 15 ngàn tỷ đồng thì năm 2021, thị trường tiếp tục sôi động và lập mức nền mới ở vùng từ 20 - 25 ngàn tỷ đồng trong giai đoạn từ tháng 5 - 10/2021. Tới tháng 11/2021, thanh khoản bứt phá và tạo nền mới cao kỷ lục với giá trị giao dịch bình quân trên 2 sàn niêm yết đã đạt trên 37 ngàn tỷ đồng/phiên, cao hơn 60% so với bình quân 10 tháng đầu năm 2021. (BĐ 1)

Trên thị trường trái phiếu, đến cuối tháng 11, thị trường có 428 mã trái phiếu niêm yết với giá trị niêm yết đạt hơn 1.480 nghìn tỷ đồng, tăng 6,6% so với năm 2020 (tương đương 23,5% GDP).

Trong tháng 10/2021, giá trị giao dịch bình quân đạt 10.681 tỷ đồng/phiên, giảm 13% so với tháng trước. Tính từ đầu năm đến nay, giá trị giao dịch bình quân đạt 11.118 tỷ đồng/phiên, tăng 7% so với bình quân năm 2020.

Thị trường chứng khoán phái sinh sau 4 năm đi vào hoạt động đã có bước phát triển nhanh chóng, trở thành công cụ phòng ngừa rủi ro hiệu quả, góp phần ổn định dòng vốn đầu tư trên thị trường cơ sở với hai dòng sản phẩm chính là Hợp đồng tương lai trên chỉ số cổ phiếu (VN30) và Hợp đồng tương lai trên trái phiếu Chính phủ (kỳ hạn 5 năm và kỳ hạn 10 năm).

Đối với sản phẩm hợp đồng tương lai trên chỉ số VN30, trong tháng 10, khối lượng giao dịch bình quân đạt 145.863 hợp đồng/phiên, giảm 11% so với tháng trước. Tính chung từ đầu năm, khối lượng giao dịch bình quân đạt 199.308 hợp đồng/phiên, tăng 27% so với bình quân năm trước.

Khối lượng mở (OI) toàn thị trường đạt 35.164 hợp đồng, giảm 13% so với tháng trước và giảm 13% so với cuối năm 2020

Sản phẩm hợp đồng tương lai trên trái phiếu Chính phủ kỳ hạn 10 năm chính thức được giao dịch từ ngày 28/6/2021, tổng khối lượng giao dịch đến nay là 922 hợp đồng. Khối lượng OI tại ngày 29/10/2021 là 0 hợp đồng.

Đối với sản phẩm chứng quyền có bảo đảm, trong tháng 10, khối lượng giao dịch bình quân đạt 24,75 triệu chứng quyền/phiên, tăng 30% so với tháng trước và giá trị giao dịch bình quân đạt 50,07 tỷ đồng/phiên, tăng 16% so với tháng trước.

Tính từ đầu năm, khối lượng giao dịch bình quân đạt 19,37 triệu chứng quyền/phiên, tăng 64% so với bình quân năm trước và giá trị giao dịch bình

quân đạt 76,46 tỷ đồng/phiên, tăng 254% so với bình quân năm trước.

Hoạt động huy động vốn và hoạt động đầu tư từ đầu năm đến nay, tổng mức huy động trên thị trường chứng khoán ước tăng 21,4% so với cùng kỳ năm trước. Số lượng tài khoản của nhà đầu tư trong nước đạt 3,86 triệu tài khoản, tăng 34,7% so với cuối năm 2020. Giao dịch của nhà đầu tư nước ngoài trong tháng 10 đã bán ròng 8.435 tỷ đồng cổ phiếu, chứng chỉ quỹ và bán ròng 164 tỷ đồng trái phiếu. Luỹ kế từ đầu năm, nhà đầu tư nước ngoài đã bán ròng 48.743 tỷ đồng cổ phiếu, chứng chỉ quỹ và mua ròng 9.950 tỷ đồng trái phiếu. Xét về giá trị bán ròng của nhà đầu tư nước ngoài trên thị trường quốc tế, thị trường chứng khoán Việt Nam cũng theo xu hướng chung nhưng thấp hơn so với các nước trong khu vực. Việc nhà đầu tư nước ngoài bán ròng là do một số yếu tố như tác động của đại dịch COVID-19, đặc biệt là hiện thực hóa khoản lợi nhuận trong danh mục đầu tư đã thực hiện giải ngân vào năm 2019 và 2020, sau khi thị giá cổ phiếu đã tăng cao để chờ đợi các cơ hội đầu tư mới.

Bên cạnh đó, các nhà đầu tư trong nước mua ròng gần 2,3 nghìn tỷ đồng trong tháng 10, luỹ kế mua ròng gần 69 nghìn tỷ đồng từ đầu năm, đã giúp cân bằng lại lượng bán ròng của khối ngoại. Điều đó đã thể hiện niềm tin của nhà đầu tư với thị trường chứng khoán thông qua chính sách điều hành hiệu quả của Chính phủ. Chứng khoán là một kênh đầu tư quan trọng trong giới đầu tư, đặc biệt trong bối cảnh COVID-19 làm suy thoái kinh tế của các quốc gia trên thế giới và ảnh hưởng không nhỏ đến các thị trường hàng hoá, tiền tệ... thế giới.

Triển vọng thị trường năm 2022

Theo dự báo, năm 2022, dịch COVID-19 vẫn còn có diễn biến phức tạp với sự xuất hiện của những biến chủng mới có thể tiếp tục có những tác động không nhỏ đến kinh tế của các quốc gia trong đó có Việt Nam.

Trên thế giới, thị trường chứng khoán Mỹ được dự báo chỉ số S&P 500 sẽ giảm 5% trong năm 2022 khi các thị trường chứng khoán biến động lớn hơn, do tăng trưởng lợi nhuận chậm lại, lợi suất trái phiếu tăng và các doanh

BĐ1 - BIỂU ĐỒ CHỈ SỐ VNINDEX NĂM 2021

Nguồn: Tradingview.com

ngành nỗ lực ứng phó với những gián đoạn của chuỗi cung ứng và chi phí đầu vào tăng (Morgan Stanley).

Lo lắng về lạm phát gia tăng và tăng trưởng chậm lại ở các thị trường lớn như Mỹ đã đè nặng tâm lý nhà đầu tư. Bên cạnh đó, chi phí đầu vào của các nhà sản xuất đã tăng cao và ở nhiều quốc gia, chi phí này đã chuyển tới người tiêu dùng làm nguy cơ gia tăng lạm phát.

Trong nước, với nhiều yếu tố tác động trong ngắn hạn và dài hạn đã góp phần vẽ lên bức tranh tươi sáng cho thị trường chứng khoán Việt Nam trong năm 2022.

Quan điểm của Đảng và Chiến lược phát triển kinh tế xã hội 10 năm 2021-2030; cùng với chuỗi 12 Nghị quyết Quốc hội vừa ban hành trong tháng 11, trong đó có Nghị quyết số 32/2021/QH15 ngày 26/11/2021 về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2020 và Nghị quyết số 31/2021/QH15 ngày 26/11/2021 về Kế hoạch cơ cấu lại nền kinh tế giai đoạn 2021 – 2025. Theo đó, Quốc hội yêu cầu triển khai đồng bộ, hiệu quả Chiến lược tổng thể về phòng, chống dịch COVID-19 cùng với Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội... và cũng đặt ra mục tiêu cho giai đoạn 2021 – 2025 “Phát triển mạnh các loại thị trường. Quy mô vốn hoá thị trường cổ phiếu đạt tối

thiểu 85% GDP, dư nợ thị trường trái phiếu đạt tối thiểu 47% GDP, dư nợ thị trường trái phiếu doanh nghiệp đạt khoảng 20% GDP”.

Chiến lược phát triển thị trường chứng khoán Việt Nam giai đoạn 2021 - 2030 với nhiều giải pháp đột phá sớm được Chính phủ ban hành sẽ phát triển thị trường chứng khoán đồng bộ, thống nhất, phát triển triển về quy mô và chất lượng được nâng cao...

Cùng với những kết quả tích cực trong kiểm soát đại dịch trong hiện tại, việc nới lỏng dần các khu vực sau khi đã khoanh vùng, tốc độ bao phủ vắc xin được đẩy mạnh, các thành phố lớn sớm đạt mức miễn dịch cộng đồng vào cuối năm 2021. Lạm phát cũng được kiểm soát tốt trong khi không gian tài khoá của Việt Nam vẫn còn đủ mạnh để có thể thực hiện các gói hỗ trợ tài khoá có thể được ban hành vào cuối năm 2021 và gói hỗ trợ trong năm 2022 bên cạnh các gói chính sách hỗ trợ như hiện tại, thúc đẩy giải ngân đầu tư công được chú trọng, kế hoạch thoái vốn dự kiến tại 6 doanh nghiệp do SCIC quản lý trong năm 2022 và triển vọng nâng hạng thị trường lên các thị trường mới nổi tạo ra sức hấp dẫn của thị trường chứng khoán Việt Nam...

Hệ thống pháp lý nói chung và pháp luật chứng khoán được xây dựng, sửa

đổi, bổ sung trong năm 2020 và 2021 đã tháo gỡ các nút thắt pháp lý cho doanh nghiệp ở các ngành kinh tế, đồng thời góp phần tạo môi trường pháp lý minh bạch, tạo thuận lợi cho doanh nghiệp.

Thị trường chứng khoán trong quý IV/2021 với chỉ số VN-Index liên tiếp chinh phục các mốc đỉnh mới, cùng với sự tham gia mạnh mẽ của nhà đầu tư cá nhân...

Với những cơ sở dự báo như trên, theo các chuyên gia, thị trường chứng khoán Việt Nam sẽ khởi sắc hơn nữa trong năm 2022, chu kỳ tăng trưởng vào đầu năm 2022 có thể sẽ quay trở lại, thị trường chứng khoán sẽ đạt được trạng thái cân bằng ở mức định giá P/E của năm 2021 và hợp lý quanh 17,5 lần ở năm 2022. Nhìn về dài hạn, tăng trưởng lợi nhuận năm 2022, tầm nhìn đến 2023 sẽ ở mức 21% và 18% nhờ vào sự phục hồi mạnh mẽ của nhóm doanh nghiệp xuất khẩu, dầu khí và bất động sản (Chứng khoán VNDirect) sẽ là những nhóm cổ phiếu tiềm năng và sẽ giúp cho thị trường chứng khoán Việt Nam trong năm 2022 và những năm tiếp theo tiếp tục khởi sắc hơn nữa. (H1)

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Câu chuyện thị trường chứng khoán tới quý 1/2022, đầu là cổ phiếu triển vọng cho giai đoạn tiếp theo? <https://cafef.vn/cau-chuyen-thi-truong-chung-khoan-toi-quy-1-2022-dau-la-co-phieu-trien-vong-cho-giai-doan-tiep-theo-20211001185513841.chn>; Phương Linh (2021);
2. Thị trường chứng khoán vẫn mang nhiều kỳ vọng sau khi liên tiếp phá đỉnh lịch sử; <https://dangcongson.vn/kinh-te/thi-truong-chung-khoan-van-mang-nhieu-ky-vong-sau-khi-lien-tiep-pha-dinh-lich-su-595731.html>; Văn Giáp (2021);
3. Triển vọng thị trường toàn cầu: lo ngại về lạm phát? <https://av.sc.com/vn/content/docs/vn-monthly-outlook-vn.pdf>
4. Văn Giáp (2021), Thị trường chứng khoán Việt Nam cuối năm hấp dẫn nhà đầu tư; <https://www.vietnamplus.vn/thi-truong-chung-khoan-viet-nam-cuoi-nam-hap-dan-nha-dau-tu/748091.vnp>; Standard Chartered (2021);
5. Dự báo về thị trường chứng khoán Mỹ cuối năm 2022; <https://bnews.vn/du-bao-ve-thi-truong-chung-khoan-my-cuoi-nam-2022/221300.html>; Lê Minh;
6. Lạc quan với triển vọng kinh tế Việt Nam năm 2022; <https://doanhnhantvietnam.vn/lac-quan-voi-trien-vong-kinh-te-viet-nam-nam-2022-d11764.html>; Văn Trà.

Ngày nhận bài: 29/11/2021
 Ngày đưa phân biên: 29/11/2021
 Ngày chấp nhận đăng: 13/12/2021
 Email: phamtuongvan245@gmail.com

H 1. DỰ PHÓNG LỢI NHUẬN RÒNG NĂM 2021 – 2023 THEO NHÓM NGÀNH

